

Ilmailun turvallisuuskatsaus 2020

Traficom on julkaissut katsauksen ilmailun turvallisuustilanteeseen 2020. Tässä tiedotteessa esitetään yleiskatsaus kaupallisen ilmakuljetuksen, yleis- ja harrasteilmailun ja muiden ilmailun osa-alueiden tilanteeseen viime vuodelta. Katsaus on luettavissa kokonaisuudessaan [Liikennefakta-sivustolla](#).

Liikennefaktasta siis löytyvät tarkemmat tiedot osa-alueittain ja lisäksi merkittävimpien onnettomuuksien syytekijöiden eli [kiitotieltä suistumisten](#), [kiitotiepoikkeamien](#), [ilmassa tapahtuneiden läheltä piti-tilanteiden](#), [ilma-aluksen hallinnan menetysten](#), [CFIT-tilanteiden](#) sekä [rullauksen aikana tapahtuneiden törmäysten](#) osalta.

Lisäksihän Liikennefaktassa on tutkittavissa myös päivittyvät raportit [ilmailun onnettomuuksista ja vakavista vaaratilanteista 2005 eteenpäin](#) ja tämän lisäksi [ilmatilaloukkauksista](#), [lintutörmäyksistä](#) sekä [harrasteilmailun poikkeamista](#), tässä vaiheessa purjelennon osalta.

Mukavia lukuhetkiä!

Kaikki palaute jälleen tervetullutta osoitteeseen lentoturvallisuus@traficom.fi

Kaupallisen ilmakuljetuksen turvallisuustilanne 2020

Suomalaisessa kaupallisessa ilmakuljetuksessa tapahtui vuonna 2020 1 onnettomuus, kun matkustamohenkilökunnan jäsen putosi lentokoneen avoimesta ovesta ja loukkaantui. Kokonaisuutena vuosi kuitenkin sujui edellisvuosien tapaan turvallisesti.

Vakavia vaaratilanteita, joissa suomalainen kaupallinen ilmakuljetus oli osallisena, tapahtui 3. Määrä laski merkittävästi edellisvuodesta, jolloin vakavia vaaratilanteita oli 11. Koronapandemian aiheuttama historiallisen suuri liikenteen määrän väheneminen vaikutti toki osaltaan tilanteeseen ja vaikeutti viime vuoden vertailua aiempiin vuosiin. Suomalaisten kaupallista ilmakuljetusta harjoittavien organisaatioiden lentotoiminnan määrä laski alustavien tietojen perusteella n. 60% vuoteen 2019 verrattuna. Lentotoiminnan määrään suhteutettunakin vakavien vaaratilanteiden määrä laski puoleen edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden aikana Euroopan lentoturvallisuusviranomaiset yhteistyössä ilmailun toimijoiden kanssa tunnistivat aktiivisesti mahdollisia koronapandemiasta seuraavia turvallisuushuolia. Tämän työn perusteella julkaistiin runsaasti erilaista materiaalia tukemaan ilmailualan riskienhallintaa. Tutustu Traficomin julkaisemiin [koronatiedotteisiin](#) sekä [EASAn COVID-19-sivustoon](#).

Lue lisää kaupallisen ilmakuljetuksen turvallisuustilanteesta.

Yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanne 2020

Suomalaisessa yleis- ja harrasteilmailussa onnettomuuksia tapahtui 14, mutta niistä selvitettiin ilman kuolonuhreja. Onnettomuuksien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna ja oli selvästi yli vuosien 2013-2019 keskiarvon.

Vakavia vaaratilanteita tapahtui 16, eli määrä kasvoi edellisvuoteen (9) verrattuna, mutta pysyi vuosien 2013-2019 keskiarvon tasalla. Koronapandemia vähensi yleis- ja harrasteilmailun määrää valvotuilla lentoasemilla ja Malmin lentopaikalla n. 30%, eli laskua ei ollut siinä määrin kuin kaupallisessa ilmakuljetuksessa. Paljon yleis- ja harrasteilmailua tapahtuu myös valvomattomilla lentopaikoilla, mutta näistä saadaan tarkemmat tiedot keväämmällä kun ilma-alusten vuosittainen lentotuntitilasto valmistuu. Liikennemäärätietojen epävarmuus vaikeuttaa viime vuoden vertailua aiempiin vuosiin. Tämän hetkisten tietojen perusteella vaikuttaa siltä, että lentotoiminnan määrä laskee samalla kun onnettomuuksien ja vakavien vaaratilanteiden määrä kasvoi, mikä on toki huolestuttava suuntaus. Onnettomuuksien määrän kasvu alkoi jo ennen koronapandemiaa vuonna 2019.

Lue lisää yleis- ja harrasteilmailun turvallisuustilanteesta.

Muiden ilmailun osa-alueiden turvallisuustilanne 2020

Lennonjohdon aiheuttamia porrastuksen alituksia tapahtui 20, eli alle puolet edellisvuoteen verrattuna, jolloin niitä tapahtui 47. Määrä oli myös alle puolet vuosien 2013-2019 keskiarvosta (41,6). Myös operaatioiden määrä laskee vuonna 2020 noin puolella verrattuna pidemmän aikavälin keskiarvoon, joten suhteellisesti tilanne pysyi likimain samalla tasolla. Porrastuksen alitukset tapahtuivat useimmiten joko Helsinki-Vantaalla, Jyväskylässä tai Porissa. Noin puolet tapauksista oli ilma-alusten välisen porrastusminimin alituksia ja puolet ilma-alusten ja erilaisten ilmatilavarausten välisiä

alituksia. Yksikään tapauksista ei aiheuttanut merkittävää riskiä ilmaliikenteelle.

Lennonjohdon aiheuttamia kiitotiepoikkeamia tapahtui 2, kun edellisvuonna niitä oli ollut 6 ja vuosien 2013-2019 keskiarvo oli 6,6. Tilanne siis kehittyi positiiviseen suuntaan, vaikka huomioidaan myös laskenut operaatioiden määrä.

Maa-ajoneuvojen aiheuttamia kiitotiepoikkeamia tapahtui 17. Määrä oli hivenen edellisvuotta pienempi (19) ja likimain vuosien 2013-2019 keskiarvon (16,9) tasalla. Suhteutettuna operaatioiden määrään laskuun tilanne kuitenkin kehittyi negatiiviseen suuntaan. Kiitotiepoikkeamia tapahtui melko tasaisesti ympäri Suomea. Kiitotiepoikkeamien määrä lähti kasvuun vuoden 2019 lopulla minkä jälkeen sen vähentämiseksi aloitettiin toimenpiteitä ja niitä onkin syytä jatkaa, jotta myös liikenteen jälleen lisääntyessä tilanne pysyy hallinnassa. Suuri osa valvotuilla lentoasemilla tapahtuneista kiitotiepoikkeamista tapahtui hiljaiseen aikaan, kun kentällä ei ollut juuri muuta liikennettä.

Maahuolintatoiminta oli osallisena tammikuussa tapahtuneessa matkustamohenkilökunnan putoamisonnettomuudessa sekä vakavassa vaaratilanteessa, jossa lapsi oli pudota lentokoneen ja matkustajasillan välisestä raosta.

Dronetoiminta on kasvanut tasaisesti vuodesta 2015 alkaen ja tämä on näkynyt vuosittain erityisesti läheltä piti-tilanteina ilmassa, joissa osapuolina ovat olleet drone ja tyypillisesti kaupallista ilmakuljetusta harjoittanut ilma-alus. Monet näistä tilanteista ovat johtaneet vakaviin vaaratilanteisiin, joskin varsinaisilta törmäyksiltä on välttytty. Vuonna 2019 vakavien vaaratilanteiden määrä lähti laskuun ja sama trendi jatkui myös vuonna 2020, jolloin raportoitiin 2 dronen aiheuttamaa vakavaa vaaratilannetta Suomessa. Vuonna 2019 tilanteita oli ollut 5 ja vuonna 2018 7.

Dronetoimijoiden tekemien raporttien määrä nousi hieman edellisvuodesta, joskin määrät olivat edelleen varsin pieniä. Dronetoiminnassa tyypillinen raportoitu tapaus oli hallinnan menetys, joka useimmiten tapahtui teknisen vian seurauksena. Myös useita esteisiin törmäyksiä raportoitiin. Nämä usein johtivat dronen tuhoutumiseen ja ovat näin ollen myös periaatteessa onnettomuuksia. Miehitämättömille ilma-aluksille tapahtuneiden tilanteiden luokitteluun kuitenkin odotetaan vielä EU-tasolta periaatteita, joten tässä vaiheessa niitä ei kirjattu onnettomuuksiksi vaan tyypillisesti hallinnan menetys- tai CFIT-luokkaan.

Pääosin 31.12.2020 sovellettavaksi tullut EU-asetus vaikuttaa myös dronetoimijoiden raportointivelvollisuuteen riippuen dronen luokasta ja toiminnan tyypistä. Kaikkia toimijoita koskee velvollisuus tehdä **lentoturvallisuusraportti** aina jos tapauksessa on osallisena miehitetty ilma-alus tai ihmisille aiheutuu vahinkoa. Laajempi raportointivelvollisuus koskee tiettyjä erityisessä ja sertifioituissa luokissa toimivia, mutta Traficom kannustaa kaikkia toimijoita vapaaehtoiseen raportointiin aina, kun havaitsee jotain millä voisi olla vaikutusta toiminnan turvallisuuteen.

Miehitetyn liikenteen määrän merkittävä väheneminen vuonna 2020 vaikeuttaa todellisen tilanteen arviointia, mutta merkit viittaavat siihen, että dronetoimijoiden tietoisuus mm. ilmatilojen rajoista on parantunut. Vuoden 2021 alusta voimaantulevat yhteiseurooppalaiset määräykset ja niistä tulevat koulutusvaatimukset todennäköisesti edelleen parantavat lennättäjiä tietoisuutta määräyksistä ja turvallisista

toimintatavoista.

Tarkempaa tietoa sääntelystä ja dronetoiminnasta löytyy Traficomin ylläpitämältä [Droneinfo.fi-sivustolta](#).

Kaikki Traficomin turvallisuustiedotteet löydät [täältä](#).
[Liity ilmailun turvallisuustiedotteiden tilauslistalle](#)

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on liikenteen ja viestinnän vastuullinen ja uudistuva asiantuntija.

YHTEYSTIEDOT

Liikenne- ja viestintävirasto
Traficom
PL 320, 00059 TRAFICOM

puhelin **029 534 5000**
lentoturvallisuus@traficom.fi

SEURAA MEITÄ

Facebook

Twitter

Instagram

LinkedIn

Jos haluat peruuttaa uutiskirjeen tilauksen, [klikkaa tästä](#).

[Kerro kaverille](#).

Osoitelähde Traficomin yhteystietorekisteri. [Tietosuojaseloste](#)